

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ, МАКРО- І МІКРОЕКОНОМІКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана
з навчальної роботи

Кашпур О.Ф.
«28» _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«СТВОРЕННЯ ТА КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ
ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ»**

для студентів

галузь знань **12 Інформаційні технології**
спеціальність **122 Комп'ютерні науки**
освітній рівень **Магістр**
освітня програма **Бізнес інформатика**
вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Лозова Ганна Матвіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

Пролонговано: на 2021/2021 н. р. «7»05 2021 р.
на 20__/20__ н. р. _____) «__»__ 20__ р.

Розробник: Лозова Ганна Матвіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки

(підпис) Гражевська Н.І.

Протокол № 4 від «4» 12 2019 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету комп'ютерних наук та кібернетики

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії
(підпис) (Омельчук Л.Л.)
(прізвище та ініціали)

«28» серпня 2020 року

Схвалено науково - методичною комісією економічного факультету

Протокол № 5 від «24» 12 2019 року

Голова науково-методичної комісії
(підпис) Магомедова А.М.

«24» 12 2019 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни сформувані у студентів цілісне уявлення про природу інтелектуальної власності, розкрити закономірності функціонування ринку інтелектуальної власності, сформувані знання про процес створення та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності. Розкрити основи управління правами інтелектуальної власності на підприємстві, сформувані у студентів практичні навички комерціалізації прав інтелектуальної власності.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* основні поняття та закони сучасної економічної теорії, базові принципи та основи права, системного аналізу.

2. *Вміти* мислити аналітично, застосовувати знання із інтелектуальної власності у процесі розв'язування економічних проблем, прогнозувати та аналізувати поведінку суб'єктів у сфері відносин з інтелектуальної власності.

3. *Володіти* навичками навчальної діяльності, аналізу, синтезу, порівняння, абстрагування, узагальнення навичками публічних виступів, англійською мовою

3. Анотація навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Створення та комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності» є обов'язковою дисципліною, що забезпечує набуття студентами загальних компетентностей. Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів. У дисципліні розкриваються теоретико-методологічні підходи до аналізу економічної природи та сутності прав інтелектуальної власності; закономірності функціонування сфери інтелектуальної власності та комерціалізації ОІВ; засади управління правами інтелектуальної власності на підприємстві для прийняття обґрунтованих рішень, пов'язаних з професійною діяльністю. Частина 1: «Сутність та принципи реалізації інтелектуальної власності.» – теми 1–6, система відносин інтелектуальної власності; промислова власність, авторське право; процес створення ОІВ; фінансові механізми створення ОІВ; особливості маркетингу інтелектуальної власності. Частина 2: «Комерціалізація, охорона та захист об'єктів інтелектуальної власності» – теми 7–14, розкривається зміст комерціалізації ОІВ; управління правами інтелектуальної власності; оцінка прав інтелектуальної власності, охорона та захист об'єктів інтелектуальної власності.

4. Завдання (навчальні цілі) сформувані *інтегральну компетентність* - здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у прикладній математиці або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, й характеризується невизначеністю умов і вимог; *загальні компетентності* - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність приймати обґрунтовані рішення; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп; здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; *спеціальні компетентності* - здатність критичного осмислення проблем у на рівні новітніх досягнень технічних, економічних наук та на межі предметних галузей; здатність генерувати нові ідеї та уміння обґрунтування нових інноваційних проєктів.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.	Знати:			
1.1	Знати основні теоретичні положення, ключові концепції та	Лекція, самостійна робота	Письмова контрольна робота, експрес-контроль у формі тестів,	10

	актуальні проблеми теорії інтелектуальної власності (ІВ).		презентація індивідуального самостійного дослідження, підсумкова контрольна робота	
1.2	Знати нормативно-правову базу права інтелектуальної власності.	Лекція, самостійна робота	Контрольна робота, дискусії, експрес-контроль у формі тестів, презентація самостійного дослідження, підсумкова контрольна робота	10
1.3	Знати основні методи та прийоми комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.	Лекція, самостійна робота	Експрес-контроль у формі тестів презентація самостійного дослідження, підсумкова контрольна робота	10
1.4	Розуміти особливості ціноутворення на ринку інтелектуальної власності Розуміти механізм охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Розуміти засади функціонування ринку інтелектуальної власності	Лекція	Експрес-контроль у формі тестів, дискусії, презентація самостійного дослідження, підсумкова контрольна робота	10
2	Вміти:			
2.1	Вміти аналізувати технічні та економічні явища, процеси з позицій прав інтелектуальної власності; застосовувати стандартні теоретичні моделі та методи створення та комерціалізації ІВ в майбутній професійній діяльності	Лекція, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, доповнення, презентація самостійного дослідження, підсумкова контрольна робота	20
2.2	Вміти узгоджувати план власного дослідження і самостійно формувати матеріали за визначеними джерелами, добирати та систематизувати інформацію економічного та технічного характеру для вирішення проблем у професійній діяльності, із застосуванням сучасних інформаційних технологій	Лекція, самостійна робота	Презентація самостійного індивідуального самостійного дослідження	
2.3	Вміти виявляти проблеми економічного характеру в процесі аналізу конкретних ситуацій у сфері комерціалізації ІВ, пропонувати способи їх	Лекція, самостійна робота	Усні доповіді, дискусії, доповнення, презентація самостійного дослідження, підсумкова контрольна робота	

ПРНЗ. Опанувати нові інструменти роботи з даними, здійснюючи пошук та обробку інформації в мережах для прогнозування бізнес-процесів та ситуаційного управління, SWOP-аналізу, відгуків, розробки інформаційноаналітичних систем для реалізації бізнес процесів в техніці, економічних та соціальних системах, сфері електронної комерції, медіа, соціальних мережах, банкінгу, рекламній діяльності, охороні здоров'я, тощо.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

7. Схема формування оцінки.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні:

- *Результати навчання – 1.1. – 1.4. (знання) – до 40 %*
- *Результати навчання – 2.1. – 2.3. (вміння) – до 20 %*
- *Результати навчання – 3.1. – 3.3. (комунікація) – до 20 %*
- *Результати навчання – 4.1. – 4.3 (автономність та відповідальність) – до 20 %*

7.1. Поточне оцінювання 100 балів максимум / 60 балів мінімум:

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем двох змістових частин (ЗЧ 1 «Сутність та принципи реалізації інтелектуальної власності» та ЗЧ 2 «Комерціалізація, охорона та захист прав інтелектуальної власності»), що передбачає виконання також індивідуальної самостійної роботи студента у вигляді презентацій, вирішення кейсів, індивідуальних практичних та творчих робіт.

Оцінювання за формами контролю:

1. Усні доповіді, участь у дискусії на лекції, доповнення, проходження тестування, бліц опитування, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання практичного завдання до розділу 1 РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3 – *Max.20 балів / Min. 12 балів.*
2. Контрольна робота по змістовному розділу 1 РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3 – *Max.10 балів / Min. 6 балів.*
3. Усні доповіді, участь у дискусії на семінарі, доповнення, проходження тестування, бліц опитування, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання практичного завдання до розділу 2 РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3 – *Max.20 балів / Min. 12 балів*
4. Контрольна робота по змістовному розділу 2 РН 1.1, РН 1.2, РН 1.3, РН 2.1, РН 2.2, РН 2.3 – *Max.10 балів / Min. 6 балів.*
5. Самостійна робота, захист та презентація індивідуального та групового проекту. РН 3.1, РН 3.2, РН 3.3, РН 4.1, РН 4.2, РН 4.3 – *Max.20 балів / Min. 12 балів.*
6. Підсумкова контрольна робота – *Max.20 балів / Min. 12 балів.*

Упродовж семестру, після завершення відповідних тем, проводяться тематичні письмові контрольні роботи, що включають теоретичні питаннями, тести, категорії, розрахунково-аналітичні завдання. Для визначення рівня досягнення результатів навчання, передбачених

пунктами 2, 3 студенти під час колоквиуму презентують результати своїх індивідуальних творчих досліджень та демонструють набуті навички.

Підсумкова контрольна робота проходить у письмовій формі, складається з теоретичних питань, тестів, категорій, аналітично-розрахункового завдання. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за підсумкову контрольну роботу не може бути меншою 12 балів.

Студенти, які набрали впродовж семестру сумарно меншу кількість балів *ніж критично-розрахунковий мінімум – 60 балів* за результатами поточного контролю за семестр потрібно обов'язково перескласти контрольні роботи, пройти тестування за тематикою навчальної дисципліни.

7.3 Організація оцінювання

Оцінювання здійснюється впродовж семестру усіх видів робіт, включаючи і індивідуальну самостійну роботу та виконання індивідуальних, практичних завдань. Зокрема здійснюється оцінювання таких видів робіт, як: усна доповідь та участь у дискусіях теоретичного характеру, доповнення, виконання письмових завдань, кейси, виконання тестів та практичних вправ, що здійснюється під час лекційних занять, які відбуваються за розкладом у визначеній в розкладі аудиторії. захист презентацій по самостійній роботі та кейс-стаді здійснюється на 14 тижні навчання. Контрольна робота №1 проводиться на 6 тижні занять. Контрольна робота № 2 проводиться на 16 тижні занять. Підсумкова контрольна робота проводиться на останньому тижні занять в семестрі. Залік зараховується за результатами поточного контролю і підсумкової контрольної роботи.

Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Назва лекції	Кількість годин	
		лекції	самостійна робота
Частина 1. Сутність та принципи реалізації інтелектуальної власності.			
1	Тема 1. Вступ до курсу. Теоретико-методологічні засади дослідження інтелектуальної діяльності.	2	4
2	Тема 2. Система відносин інтелектуальної власності.	2	5
3	Тема 3. Промислова власність у системі прав інтелектуальної власності.	2	5
4	Тема 4. Стратегічне планування та управління процесом створення об'єктів інтелектуальної власності.	2	4
5	Тема 5. Фінансові механізми створення об'єктів інтелектуальної власності. Венчурне підприємництво.	2	4
6	Тема 6. Особливості маркетингу інтелектуальної власності у процесі комерціалізації	2	4
7	Контрольна робота № 1		-
Частина 2. Комерціалізація, охорона та захист об'єктів інтелектуальної власності			
9	Тема 7. Управління правами інтелектуальної власності.	2	4
10	Тема 8. Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності.	2	4

11	Тема 9. Оцінка прав інтелектуальної власності.	2	4
12	Тема 10. Особливості ціноутворення на ринку інтелектуальної власності.	2	4
13	Тема 11. Система управління фінансами інноваційного бізнесу.	2	4
14	Тема 12. Стратегічний управлінський облік та оцінка результативності бізнесу у сфері інтелектуальної власності	2	4
15	Тема 13. Охорона та захист прав інтелектуальної власності.	2	4
16	Тема 14. Стратегічні ризики інноваційної компанії. Управління ризиками.	2	8
17	Підсумкова контрольна робота		
	ВСЬОГО	28	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **28 год.**

Консультації – **2 год.**

Самостійна робота - **60 год.**

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // офіц. веб-сайт URL : <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>
2. Освітньо-професійна програма «Менеджмент організацій» [Електронний ресурс] // офіц. веб-сайт URL : [http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/03/innovation%20management/OPP%20Management%20organizatsiyy%20-%20bakalavr%20\(denna\).pdf](http://econom.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/03/innovation%20management/OPP%20Management%20organizatsiyy%20-%20bakalavr%20(denna).pdf)
3. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник./ В.Д. Базилевич. – 3-тє вид., переробл. і доповн. – К. : Знання, 2014. – 671с.
4. Використання об'єктів інтелектуальної власності в рекламі: навч. посіб./ Т.І. Біркович. І.С. Бондар, Р.Б. Шишка, І.М. Сопілко [та інші] – К: Видавництво Ліра- К, 2016. – 520 с.
5. Жаров В.О. Захист права інтелектуальної власності в Україні. Навч. посібник. – К.: ПВ, 2006. – 88 с.
6. Інтелектуальна власність: підручник. / О. Кулініч, Л. Романадзе, П. Цибульов – Видавництво: Олді-плюс, 2016 – 424 с.
7. Кингснорт С. Стратегія цифрового маркетинга: інтегрований підхід к онлайн-маркетингу. –Л.: Олимп-Бизнес, 2019. – 416 с.
8. Корінєв В.Л., Корецький М.Х., Дацій О.І. Маркетингова цінова політика. – К.:ЦНПЛ, 2019. – 200 с.
9. Серго А.Г., Пуцин В.С. Основы права интеллектуальной собственности для ИТ-специалистов: учебное пособие. - Издательство: Интернет-Университет Информационных Технологий; БИНОМ. Лаборатория знаний, 2011 г.- 240 с.
10. Управління інтелектуальною власністю / П.М. Цибульов (ред.). — К. : К.І.С., 2005. — 448с.
11. Цибульов П.М., Бутнік-Сіверський О.Б. Економіка інтелектуальної власності. Підручник. – К.: ДПВ, 2008. – 408 с.
12. Ходаківський Є.І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти. Підручник: 3-тє вид., перероб. Та доп./ Є.І.Ходаківський, В.П.Якобчук, І.Л.Литвинчук. – К.:

Додаткові:

1. Паризька конвенція про охорону промислової власності [Електронний ресурс] : від 20.03.1883 р. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
2. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Цивільний кодекс України : від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40–44. – Ст. 356.
4. Господарський кодекс України : від 16.01.2003 р. № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 18–22. – Ст. 144
5. Березін О. В. Управління проектами : навч. посіб. / О.В.Березін, М.Г.Безпарточний. – Суми : Університетська книга, 2014. – 272 с.
6. Бондаренко С.В., Кожарська І.Ю. Право інтелектуальної власності. Підручник. – К.: ІВВ, 2008. – 416 с.
7. Дахно І. І. Англо-русский толковый словарь по интеллектуальной собственности / Дахно І. І. – К. : ВИАРА-Р, 1997. – 457с.
8. Дмитришин В.С., Березанська В.І. Інтелектуальна власність на програмне забезпечення в Україні. — К. : Вірлен, 2005. — 312с.
9. Друри К. Управленческий учет для бизнес-решений: Учебник / Пер. с англ. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2012.
10. Кожарська І. Ю. Право промислової власності : винаходи, корисні моделі, промислові зразки / Кожарська І. Ю.; [конспект лекцій для студентів спеціальності 7 (8).000002 «Інтелектуальна власність»] – К. : ІВП, 2006. – 143 с.
11. Конкурентное преимущество: Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / Майкл Портер ; Пер. с англ. - 4-е изд. - М.: Альпина Паблишер, 2016. - 716 с.
12. Кристенсен Клейтон. Дилемма инноватора. Как из-за новых технологий погибают сильные компании. - Альпина Паблишер, 2016. – 478 с.
13. Лонг Д.Е., Рей П., Жаров В.О., Шевелева Т.М., Василенко І.Е. Захист прав інтелектуальної власності: норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування: практичний посібник. – К.: К.І.С., 2007. – 448с.
14. Марущак С. М. Оцінка та управління підприємницькими ризиками : навч. посіб. / С. М. Марущак, Г. В. Єфімова, О. В. Пащенко. –Херсон : Олді-плюс, 2014 – 296 с.
15. Нематеріальна економіка та управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу : навч. посіб. / за ред. Л. С. Шевченко. – Х., 2013. -278 с.
16. Орлюк О.П., Андрошук Г.О., Бутнік-Сіверський О.Б., Дроб'язко В.С., Крижна В.М. Право інтелектуальної власності. Академічний курс: підручник. – К.: ВД"Ін Юре", 2007. – 696с.
17. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. : В. Р. Кравця, В. Г. Олюхи. – К. : Центр учб. л-ри, 2012. – 270 с.
18. Харитоновна О. І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади) / О. І. Харитоновна. – О. : Фенікс, 2011. – 346 с.
19. Цират А. В. Руководство по составлению и заключению франчайзинговых договоров: право и практика : учеб.-практ. пособие / А. В. Цират. – К. : Истина, 2010. – 352 с.
20. Buehler, K., Freeman, A., Hulme, R. Owing the Right Risks. Harvard Business Review. September 2008.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.ukrpatent.org/> - офіційний сайт Державного підприємства «Український інститут промислової власності»;
2. www.epo.org/ - офіційний сайт Європейського патентного відомства;

3. www.inta.org/ - офіційний сайт Міжнародної асоціації товарних знаків;
4. www.ndiiv.org.ua - офіційний сайт Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності національної академії правових наук України;
5. www.wipo.int – офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності.
6. www.spa.msu.ru/~molchanova/innov-Management2 - Управление трансфертом технологий.
7. www.export.by/rus/innov/view.php?cat=transfer&iile - Международный трансферт технологий: опыт американских корпораций.